

Список використаних джерел:

1. Сороколетова О. Які посольства видають найбільше шенгенських віз українцям? [Електронний ресурс] / Ольга Сороколетова. – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/news/~/329541>.
2. Польща видала українцям на 15% більше віз в 2014 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://shengen-viza.com.ua/news_viza/statystyka-polskyh-viz-za-2014-rik/.
3. Безвизовые страны для украинцев в 2015-2016 году [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://travel-diary.com.ua/podgotovka-k-poezdkе/bezvizovye-strany-dla-ukraincev-v-2015-2016godu/#Страны с получения электронной визы>.

Юлія Маначинська, к.е.н., Володимир Євдошак, к.е.н.,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Чернівці

**СИСТЕМА АКТУАРНОГО ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ
В ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ
ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ**

Туристична галузь сьогодні стає лідером світової економіки. На частку туризму припадає близько 12% світового валового продукту, понад 30% послуг міжнародної торгівлі, 11% світових споживчих витрат та 7% інвестиційних вкладень загалом. За прогнозами Всесвітньої туристичної організації (ВТО) кількість туристів до 2020 р. сягатиме 1561,1 млн. осіб, прибутки від туризму складуть 2 трлн. дол. США, а витрати на одну подорож у середньому зростуть до 1248 дол. США. Кількість іноземних туристів, які відвідали державу, є вагомим елементом у готельному господарстві, оскільки вони сприяють розвитку низки галузей, що беруть безпосередню участь у їх забезпеченні. За рахунок цього відбувається збільшення величини валового внутрішнього продукту та зростання рівня життя в країні [1, с.21].

На обсяг наданих готельних послуг суттєво впливають політичні, соціально-економічні умови в країні, маркетингові рішення туроператорів та безпосередньо самого підприємства готельного господарства, тобто так зване «інституціональне середовище» або «інституціональні механізми». На думку В. В. Панкова, поява вищезазначеної термінології обумовлена тим, що в сучасних умовах саме інститути охопили різноманітні суспільні дослідження. Інституціональний підхід дозволяє розглядати багато ізольованих від зовнішнього впливу явищ і об'єктів через призму пов'язаних з ними соціальних, культурних, політичних, економічних відносин [1, с.33].

Зокрема, переміщення до обліку сучасної інституційної парадигми із економіки призвело до виникнення тенденцій його інституціоналізації. Це багато в чому пов'язано із спробою більш глибокого осмислення реальних процесів функціонування обліку як одного з інститутів економічної системи, що в деякій мірі змінює його загальноприйняті класичні концепції і парадигми. Інституційний підхід викликав появу в обліку нових об'єктів, а ті в свою чергу тягнуть за собою переосмислення предмету бухгалтерського обліку, зміну концептуальних основ, осучаснення облікової теорії. Ось чому дослідження обліку за цими напрямками є важливим шляхом його розвитку, який дає змогу показати, як у взаємозв'язку та взаємодії існуючої практики та теорії реалізується пізнання об'єктів та процесів, явищ і дій, що мають місце у бухгалтерському обліку [2, с.6].

Т. І. Ткаченко, С. В. Мельниченко, М. Г. Бойко звертають увагу на те, що організаційна структура підприємств готельного господарства потребує реінжинірингу з урахуванням ринкових вимог та положень міжнародних нормативних документів, особливої уваги потребує автоматизація процесів виробничо-експлуатаційної та управлінської діяльності. Водночас організаційна структура чинить безпосередній вплив на формування інформаційних потоків в системі обліку та сприяє аналітичному забезпеченню детального оперативного та перспективного аналізу діяльності підприємств готельного господарства. Інформаційно-аналітичним інструментарієм для системи управління ефективністю діяльності підприємств готельного господарства виступає вдало налагоджений обліковий процес, а також дієвий оперативний і перспективний аналіз змін. Своєчасна та достовірна інформаційно-змістова наповненість вхідних потоків даних обумовлюється рівнем обізнаності про стан та хід господарської діяльності підприємств готельного господарства в цілому [1, с.23].

Головною вимогою до будь-якої інформаційної системи, у тому числі й системи бухгалтерського обліку, є забезпечення інформаційних запитів різного роду інституцій та внутрішніх користувачів для їх цілей. Від оперативності та достовірності інформації, яка акумулюється за допомогою усіх видів бухгалтерського обліку, залежить ефективність процесу управління, з одного боку, та задоволення запитів усіх інституцій – з іншого. Це означає, що запити користувачів задовольняють у вигляді звітності. Такі запити ставляться перед кожним суб'єктом через регламентування обліку і звітності за встановленими вимогами інституцій або через інституційне регулювання [2, с. 209].

Цілковите спрямування на формування майбутнього іміджу ринкової привабливості готельного господарства та досягнення бажаного рівня прибутковості має методологічний інструментарій актуарного обліку, який доцільно виокремлювати в підсистемі бухгалтерського обліку. Окрім того, це не повернення до статичного обліку і не оцінка окремих об'єктів з метою покриття боргових зобов'язань. Це розрахунок вартості майна суб'єкта господарювання за умов його продажу або придбання як цілісного майнового комплексу, засіб для залучення нових власників. Сама ж концепція актуарного обліку спрямована на задоволення інформаційних потреб функціонально-вартісного підходу до управління. Проте думки науковців щодо необхідності та результативності впровадження бухгалтерського актуарного обліку в практику вітчизняних підприємств суттєво розходяться. Окремі вчені, зокрема М. І. Кутер, Ж. Рішар, акцентують увагу на тому, що впровадження актуарного обліку в кінцевому вигляді призведе до «побудови фінансової піраміди», коли інтереси реальних інвесторів задовольняються за рахунок коштів нових потенційних [1, с.26].

Т. М. Сльозко робить акцент на тому, що інституційне забезпечення бухгалтерського обліку і звітності проводиться через їх нормативно-правове регулювання, яке здійснюють, з одного боку, вищі інституції; з іншого – самі підприємства. На рівні країни інституційне регулювання обліку спрямоване на запити зовнішніх інституцій, що існують як всередині країни, так і за її

межами; запити власників підприємств та управлінського апарату. Тому інституційні регулятори зовнішнього та внутрішнього характеру займають важливе місце у забезпеченні користувачів обліковою інформацією [2, с.210].

В. Б. Івашкевич, А. І. Шигаєв спрямовують увагу на особливих вимогах до майбутніх грошових потоків, які обумовлюють необхідність актуарної оцінки та розрахунку актуарного профіциту. Проте зміна системи суспільних відносин, а також цивільно-правового середовища обумовлює необхідність адекватної трансформації концепції бухгалтерського обліку. Нова сучасна концепція та розроблені на її основі правила і норми його ведення повинні створити елементи ринкової інфраструктури в інституціональному середовищі, що забезпечують сприятливий інвестиційний клімат, у тому числі і для іноземних інвестицій у туристичну індустрію України, що сприятиме підвищенню рівня якості готельних послуг [1, с.28].

Як відомо, бухгалтерський облік є одним із інструментів системи управління, які разом складають економіку будь-якої країни, саме завдяки вдало налагодженій його системі задовольняються запити зацікавлених користувачів інформації. Ці запити ставляться до облікової інформації через регулятори законодавчого та нормативно-правового характеру як на державному, так і на міждержавному рівні, які у сучасних умовах розвитку економіки називають інститутами [2, с. 5].

В умовах нестабільної економіки, з ціллю залучення необхідного обсягу інвестицій в розвиток готельного бізнесу, суб'єктам готельного господарства інформації про перспективний потенціал зміни ринкової вартості бізнесу слід формувати в системі актуарного бухгалтерського обліку. Окрім того, на базі такого інформаційного ґрунту слід будувати систему внутрішньогосподарського контролю, що сприятиме реалізації, за умов, бажаних тенденцій зміни у перспективному періоді, принципу системності розвитку.

Система контролю побудована на основі інформаційного наповнення актуарного бухгалтерського обліку – це сукупність суб'єктів його здійснення, актуарних об'єктів і засобів контролю, що взаємодіють як єдине ціле в процесі встановлення бажаного рівня результативності готельного бізнесу, вимірювання стану актуарних об'єктів контролю, аналізу та оцінки даних вимірювання, розробки попереджувальних (коригувальних) процедур контролю. Таку систему внутрішнього контролю слід наповнювати раціональними зв'язками між підконтрольними актуарними об'єктами, а в коригувальних процедурах контролю розмежовувати основні етапи, серед яких першочергове місце належить розробці критеріїв; порівнянні із ними дійсних одержаних результативних показників та відповідно прийняття відповідних коригувальних заходів впливу.

Список використаних джерел:

1. Маначинська Ю. А. Облік і аналіз фінансових результатів у готельному господарстві [Текст] : монографія / Ю. А. Маначинська ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т, Чернів. торг.-екон. ін-т. – Чернівці : Місто, 2014. – 424 с.
2. Сльозко Т. М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика [текст] : монографія / Т. М. Сльозко. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 304 с.